

EUROOPAN PARLAMENTTI

2004

2009

Istuntoasiakirja

26.10.2005

B6-0563/2005 }
B6-0564/2005 }
B6-0569/2005 }
B6-0572/2005 }
B6-0573/2005 }
B6-0579/2005 } RC1

YHTEINEN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

työjärjestyksen 115 artiklan 5 kohdan mukaisesti

- Albert Jan Maat ja Simon Coveney PPE-DE-ryhmän puolesta
- Pasqualina Napoletano ja Bernadette Bourzai PSE-ryhmän puolesta
- Ona Juknevičienė ALDE-ryhmän puolesta
- Bart Staes ja Cem Özdemir Verts/ALE-ryhmän puolesta
- Eva-Britt Svensson ja Roberto Musacchio GUE/NGL-ryhmän puolesta
- Marcin Libicki ja Anna Elzbieta Fotyga UEN-ryhmän puolesta

joka korvaa seuraavat poliittisten ryhmien jättämät päätöslauselmaesitykset:

- PSE (B6-0563/2005)
- Verts/ALE (B6-0564/2005)
- PPE-DE (B6-0569/2005)
- ALDE (B6-0572/2005)
- GUE/NGL (B6-0573/2005)
- UEN (B6-0579/2005)

[Uzbekistanista](#)

RC\586424FI.doc

PE 364.140v01-00}
PE 364.141v01-00}
PE 364.146v01-00}
PE 364.149v01-00}
PE 364.150v01-00}
PE 364.156v01-00} RC1

Euroopan parlamentin päätöslauselma Uzbekistanista

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon aiemmat päätöslauselmansa Keski-Aasian tasavalloista ja Uzbekistanista ja erityisesti 9. kesäkuuta 2005 antamansa päätöslauselman,
  - ottaa huomioon 28. huhtikuuta 2005 antamansa päätöslauselman vuosittaisesta ihmisoikeusraportista 2004 sekä Euroopan unionin ihmisoikeuspolitiikasta,
  - ottaa huomioon 24. helmikuuta 2005 antamansa päätöslauselman EU:n ensisijaisista tavoitteista ja suosituksista YK:n ihmisoikeustoimikunnan Genevessä 14. maaliskuuta–22. huhtikuuta 2005 pidettävää 61. istuntoa varten,
  - ottaa huomioon Etyjin/ODIHR:n raportin Andižanin tapahtumista,
  - ottaa huomioon Euroopan yhteisöjen ja niiden jäsenvaltioiden ja Uzbekistanin tasavallan kumppanuus- ja yhteistyösopimuksen, joka tuli voimaan 1. heinäkuuta 1999,
  - ottaa huomioon yleisten asioiden ja ulkosuhteiden neuvoston kokouksessa 23. toukokuuta, 13. kesäkuuta, 18. heinäkuuta ja 3. lokakuuta 2005 hyväksytyt päätelmät,
  - ottaa huomioon komission Keski-Aasiaa koskevan strategia-asiakirjan 2002–2006,
  - ottaa huomioon työjärjestyksen 115 artiklan 5 kohdan,
- A. ottaa huomioon, että Uzbekistanin hallitus ei ole vielä antanut lupaa riippumattoman tutkimuksen suorittamiseen Andižanissa 13. toukokuuta 2005 sattuneista tapahtumista; toteaa, että ihmisoikeusjärjestöjen raporttien mukaan tuntematon määrä siviilejä – eräiden todistajien mukaan useita satoja – kuoli ja vielä suurempi määrä haavoittui "hallituksen turvallisuusjoukkojen" tulituksessa,
- B. ottaa huomioon, että kansainväliset ihmisoikeusjärjestöt ovat tuominneet tuhansien ihmisten pidättämisen totuuden peittelemiseksi, että pidätetyt ovat vakavassa vaarassa joutua kidutetuiksi ja muunlaisen epäasianmukaisen kohtelun kohteeksi ja että monia on syytetty rikoksista, joista uhkaa kuolemantuomio epäoikeudenmukaisen oikeudenkäynnin jälkeen,
- C. ottaa huomioon, että useimmat riippumattomat paikalliset toimittajat ja ihmisoikeusaktivistit joutuvat kokemaan turvallisuuspalvelujen pelottelua tai heidät on ajettu maasta,
- D. ottaa huomioon, että Uzbekistanin viranomaiset päättivät lykätä EU:n ja Uzbekistanin parlamentaarisen yhteistyökomitean 6. kokousta, kun parlamentin valtuuskunta halusi matkustaa Andižaniin ja tavata kansalaisjärjestöjä sekä tapahtumiin osallistuneita henkilöitä,
- E. ottaa huomioon, että Taškentissa on parhaillaan käynnissä oikeudenkäynti, jossa viittatoista miestä syytetään yrityksestä syrjäyttää hallitus ja perustaa islamilainen valtio sekä aseellisten levottomuuksien johtamisesta Andižanissa,

RC\586424FI.doc

PE 364.140v01-00}
PE 364.141v01-00}
PE 364.146v01-00}
PE 364.149v01-00}
PE 364.150v01-00}
PE 364.156v01-00} RC1

- F. ottaa huomioon, että tuomareiden ja asianajajien riippumattomuudesta raportoiva YK:n erityisedustaja Leandro Despouy on ilmaissut epäilynsä oikeudenkäynnin oikeudenmukaisuudesta ja vaatinut saada olla yhteydessä syytettyihin,
- G. ottaa huomioon, että 439 uzbekkipakolaisen ryhmä, joka pakeni toukokuun 13. päivän kansannousun jälkeen Kirgisian rajalle, on siirretty YK:n leirille Romaniaan; toteaa, että jäljelle jääneiden pakolaisten tilanne on edelleen epäselvä,
- H. ottaa huomioon, että kansalaisyhteiskunnan kehittäminen on perustana sille, että maassa saadaan aikaan toimiva demokratia, vakaus ja sosiaalinen koheesio, mikä on olennaisen tärkeää, jotta voidaan torjua tehokkaasti ääriuskonnollisuuden vaaraa,
- I. ottaa huomioon, että Uzbekistanin sekä naapurimaiden kansalaisyhteiskunta vaatii avoimempaa yhteiskuntaa, jossa yksilönvapauksia ja ihmisoikeuksia kunnioitetaan täysimääräisesti, sekä todellista edistystä kohti demokratiaa,
1. kehottaa komissiota ottamaan Euroopan unionin talousarviosta kansallisiin hankkeisiin ja toimielinrakenteen kehittämiseen Uzbekistanissa osoitetut vuotuiset määrärahat varaukseen humanitaarista apua lukuun ottamatta;
  2. tuomitsee Uzbekistanin hallituksen kieltäytymisen avoimuudesta ja eristäytymisen ulkomaailmasta ja korostaa pitävänsä tärkeänä, että kansainvälinen tutkintalautakunta voi selvittää viipymättä Andižanin alueella toukokuussa sattuneiden tapahtumien yksityiskohdat ja seurata vapaasti käynnissä olevia oikeudenkäyntejä;
  3. toistaa pitävänsä EU:n ja Uzbekistanin suhteita sekä jatkuvaa vuoropuhelua tärkeinä ja tunnustaa Uzbekistanin ratkaisevan aseman Keski-Aasian alueella mutta korostaa, että suhteiden on perustuttava demokratian, oikeusvaltion ja ihmisoikeuksien periaatteiden molemminpuoliseen kunnioittamiseen, kuten EU:n ja Uzbekistanin kumppanuus- ja yhteistyösopimuksessa selvästi määrätään;
  4. pitää myönteisenä ja tukee yleisten asioiden ja ulkosuhteiden neuvoston kokouksessa 3. lokakuuta 2005 tehtyä päätöstä määrätä kieltä viedä Uzbekistaniin aseita, sotilastarvikkeita ja muita tarvikkeita, joita mahdollisesti käytettäisiin maan sisäisiin sortotoimiin, ja rajoituksia niiden uzbekistanilaisten pääsyyille EU:n alueelle, jotka ovat suoraan vastuussa Andižanin tapahtumista, sekä lykätä kaikkia kumppanuus- ja yhteistyösopimuksen puitteissa järjestettäviksi suunniteltuja teknisiä kokouksia myöhemmin määriteltävään ajankohtaan saakka samoin kuin komission toimia Tacis-ohjelman uudelleensuuntaamiseksi ja supistamiseksi siten, että siinä keskitytään enenevässä määrin väestön tarpeisiin, demokratiaan ja ihmisoikeuksiin sekä edistetään tiiviimpien suhteiden solmimista Uzbekistanin kansalaisyhteiskunnan kanssa;
  5. kehottaa Uzbekistanin hallitusta vapauttamaan kaikki ihmisoikeusaktivistit, toimittajat ja poliittisen opposition edustajat, jotka ovat edelleen pidätettyinä, ja antamaan heidän toimia vapaasti ilman pelkoa vainosta sekä lopettamaan kansalaisjärjestöjen häirinnän;
  6. kehottaa palauttamaan lehdistönvapauden ja luopumaan oikeustoimista, joihin on ryhdytty

kansallisia tiedotusvälineitä ja kansalaisjärjestöjä vastaan, jotka haluavat edistää moniarvoista tiedonvälitystä; tuomitsee kaikki kansalaisten ilmaisunvapaudelle asetetut esteet;

7. vaatii, että oikeudenkäynnissä henkilöitä vastaan, joita syytetään salaliitosta Uzbekistanin hallituksen syrjäyttämiseksi, noudatetaan kaikin puolin kansainvälistä oikeutta ja että sinne päästetään riippumattomia tarkkailijoita, joiden olisi voitava seurata koko oikeudenkäyntiä rajoituksitta; panee merkille Uzbekistanin viranomaisten päätöksen sallia Etyjin tarkkailijoiden osallistuminen oikeudenkäynteihin;
8. edellyttää, että Uzbekistanin viranomaiset antavat EU:n ja Uzbekistanin parlamentaarisen yhteistyökomitean 6. kokoukseen osallistuville jäsenille mahdollisuuden vieraillla Andižanissa sekä tavata oppositiota, kansalaisjärjestöjä ja riippumattomia tiedotusvälineitä;
9. kehottaa Kirgisian viranomaisia olemaan karkottamatta pidätettyjä pakolaisia niin kauan kuin Uzbekistanin hallitus ei voi taata riippumatonta ja oikeudenmukaista oikeudenkäyntiä ja myöntää humanitaarisille järjestöille oikeutta tavata pidätettyjä;
10. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle, EU:n Keski-Aasian erityisedustajalle, Uzbekistanin presidentille, hallitukselle ja parlamentille, Etyjin pääsihteerille sekä Yhdistyneiden Kansakuntien pääsihteerille.